

AKTIIVSETE MAJANDUSÜKSUSTE KOGUM

Majandusüksuste statistiline register

Majandusstatistikat tehakse [majanduslikult aktiivsete üksuste](#) andmete põhjal. Kõik juriidilistes registrites kajastatud majandusüksused aga ei pruugi aktiivselt tegutseda. Majandusstatistika tegemiseks peetakse statistikaametis statistilist majandusüksuste registrit, mille andmed pärinevad äriregistrist, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist, maksukohustuslaste registrist ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikust registrist. Peale juriidiliste registrite kasutatakse ka muid andmeallikaid, näiteks maksu- ja tolliameti andmeid, statistilisi ja raamatupidamisaruandeid jm.

Majandusüksuste statistilises registris moodustatakse riikliku statistika koostamiseks [statistilised üksused](#), klassifitseeritakse majandusüksused rahvusvaheliste standardite põhjal ja selgitatakse välja majanduslikult aktiivsed üksused. Majanduslikult aktiivseks peetakse üksusi, millel on vastaval aastal aktiivsuse tunnused: müügitulu, palgatöötajad, tehtud investeeringuid. Arvesse võetakse ka muude allikate alusel kindlaks tehtud majandustegevuse „elumärgid“.

Majanduslikult aktiivsete üksuste esialgne kogum

Majandusüksuste statistilisse registrisse kantakse kõik Eestis registreeritud üksused. Kuid erinevalt juriidilistest registritest esitatakse statistilises registris iga aasta kohta aktiivsete majandusüksuste kogum, kuhu kaasatakse vaid konkreetsel aastal tegutsenud üksused, sealhulgas need, kes tegutsesid teatud aja aastast. **Iga aasta novembriks** moodustatud majanduslikult aktiivsete üksuste kogumit (nimetatakse ka statistiliseks profiiliks) kasutatakse sama aasta aastastatistika ja järgmise aasta lühiajastatistika üldkogumina, mille alusel koostatakse valimid.

Majandusüksuste kogumi andmed avaldatakse järgmise aasta jaanuaris statistika andmebaasis, et anda kasutajatele võimalikult kiiresti infot möödunud aasta kohta. Novembriks valmiv üksuste kogum ei sisalda kogu aasta andmeid, mistõttu nimetatakse seda majanduslikult aktiivsete üksuste esialgseks kogumiks.

Majanduslikult aktiivsete üksuste lõplik kogum

Statistilise registri ajakohastamiseks kasutatavate administratiivsete andmeallikate kvaliteet ja kaetus on paranenud. Seetõttu saab riiklikus statistikas moodustada majanduslikult aktiivsete üksuste lõpliku kogumi, mis koostatakse aruandeaastale **järgneva aasta novembriks**, kui valdav osa aasta andmetest on kättesaadavad. Kõnealust kogumit kasutatakse majandusstatistika aastaandmete, näiteks ettevõtluse demograafia statistika, ettevõtluse struktuurstatistika (ettevõtete aasta majandusnäitajad) jm koostamiseks.

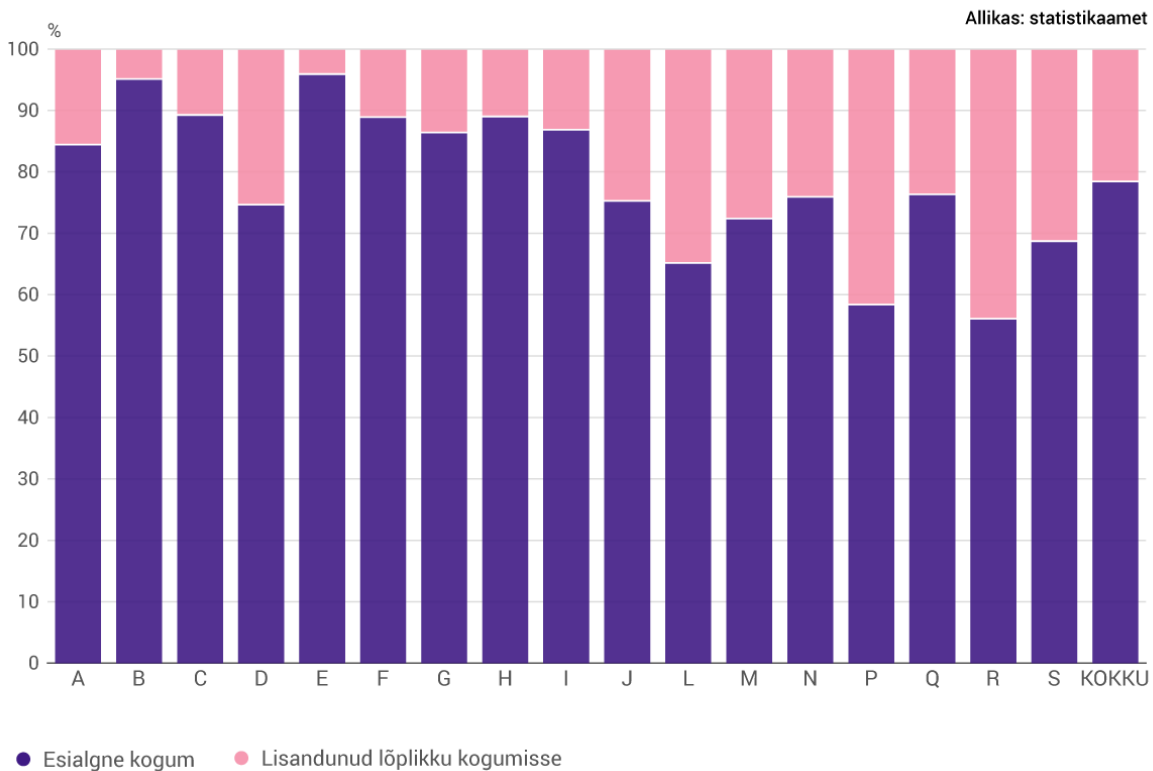
Esimest korda moodustati aktiivsete üksuste lõplik kogum 2021. aasta kohta.

Majanduslikult aktiivsete üksuste esialgse ja lõpliku kogumi erinevus

Erinevalt esialgsest hõlmab lõplik kogum kalendriaasta jooksul tegutsenud üksusi, ka neid, mis tegutsesid vaid aasta viimastel kuudel. Aktiivsete üksuste kogumi täiendamise peamine allikas on majandusaasta aruanded. Nende alusel saab kindlaks teha ka mikroettevõtete ehk käibemaksukohustuslasena registreerimata (aastakäive kuni 40 000 eurot) ja palgatud töötajateta ettevõtete, kelle kohta muid infoallikaid ei ole, majandusliku tegevuse „elumärgid“.

Aktiivsete üksuste lõplikku kogumisse lisandus 2021. aasta näitel väikseid ettevõtteid eelkõige teenindavatel tegevusaladel. Nende ettevõtete osatähtsus majandusnäitajates, nagu näiteks müügitulu, ei ole kuigi suur.

Joonis 1. Majanduslikult aktiivsed ettevõtted tegevusala (EMTAK 2008) järgi, 2021

Joonis 2. Majanduslikult aktiivsete ettevõtete müügitulu tegevusala (EMTAK 2008) järgi, 2021

